

Në përputhje me nenin 55 paragrafi 1 të Ligjit për Organizimin dhe Punën e Organeve të Administratës Shtetërore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 dhe 51/11), si dhe në bazë të nenit 50 paragrafi 6 të Ligjit për Arsimin Fillor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 161/2019) ministri i arsimit dhe shkencës miratoi program të shkurtuar për **lëndën e gjuhës italiane (gjuhë e dytë e huaj)** për klasën VIII (tetë) të arsimit fillor nëntëvjeçare për vitin shkollor 2020/21



**PROGRAM I SHKURTUAR  
MËSIMOR**

**MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS  
BYROJA PËE ZHVILLIMIN E ARSIMIT**

**GJUHA ITALIANE**

**KLASA E VIII**

Shkup, 2020

**ARSIMI FILLOR**

## 1. Hyrje

Programi i shkurtuar mësimor nga lënda mësimore e **gjuhës italiane (gjuhë e dytë e huaj)** bazohet në qëllimet/ rrezulltatet e pritura të parapara me programin mësimor për lëndën mësimore i cili realizohet si i rregullt në përputhje me planet mësimore.

Me programin e shkurtuar vërtetohen temat e caktuara të cilat do të duhen të realizohen për 159 ditë mësimore, me kohëzgjatje prej 30 min, gjatë së cilës duhet patur kujdesi i paraparë në kuadër të programit të rregullt, konkretisht me 2 orë në javë parashihen 64 orë në programin e shkurtuar.

Arsimtari gjatë planifikimit dhe realizimit të njësive mësimore nga programi i shkurtuar mësimor nisat nga qëllimet /rrezulltatet e pritura, nocionet e caktuara, metodat dhe aktivitetet të verifikuara në programin e rregullt mësimor.

## 2. Pasqyrë e temave<sup>1</sup>

Tema: Unë dhe të tjerët ( 22 orëa )

Tema: Koha e lirë ( 18 orë )

Tema: Jeta e përditshme ( 24 orë )

---

<sup>1</sup> Në lidhje me temat e dhëna dhe numrin e ofruar të orëve për të njëjtën, mësuesi/ mësuesja bën vlerësim të mënyrës dhe thellësisë së përpunimit të secilës teme individualisht, duke marrë parasysh qasjen e integruar dhe të ekuilibruar në mësimin e të gjithë elementëve të gjuhës.

### 3. Sygjerime didaktike

Qëllimi i këtyre rekomandimeve didaktike është të ndihmojnë mësimdhënësin për të arritur qëllimet e përcaktuara të programit të rregullt për klasën e VIII (tetë) të arsimit fillor me ndihmën e këtij programi të shkurtuar, i cila do të jetë një udhëzues për elementët më të rëndësishëm që do të mbulohen. Pika fillestare për realizimin e programit të shkurtuar për lëndën Gjuha italiane (gjuhë e dytë e huaj) është program i rregullt mësimor (qëllimet, përmbajtja / komponentet, shembujt / konceptet dhe aktivitetet e vazhdueshme).

Në planifikimin e mësimdhënies për klasën e gjashtë, merren parasysh përmbajtjet në programet mësimore për lëndët e tjera që mësohen në të, respektivisht respektohet parimi i lidhjes ndërdisiplinore për nga qëllimet dhe përmbajtjet me theks në lidhjen e integruar me përmbajtjen e gjuhës amtare.

Fokusi i mësimdhënies moderne është nënësi/nxënësjë dhe procesi i të nxënësve. Moshë, nevojat, interesat e studentëve duhet të respektohen. Mësuesi nuk është më burimi i vetëm i njohurive dhe informacionit dhe roli i tij nuk është vetëm transferimi i njohurive. Roli i tij është të inkurajojë studentët të përdorin burime të tjera të njohurive dhe informacionit dhe t'i mësojnë ata se si të mësojnë.

Diferencimi dhe diversiteti duhet të merren parasysh gjatë zgjedhjes së aktivitetëve. Duhet të zgjidhen ose përshtaten aktivitete që i përshtaten stileve të ndryshme të të nxënësve (vizuale, dëgjimore, kinestetike); lloje të ndryshme të inteligjencës (verbal-gjuhësore, matematikore-logjike, muzikore-ritmike, vizualisht hapësinore dhe të tjera), si dhe nivelet e njohurive të nxënësve.

Duhet të kihet parasysh se ndryshimi i formave të ndryshme të punës në mësimdhënie (frontale, individuale dhe punë në çifte dhe grupe, punë kërkimore, seminare), si dhe ndryshimi i aktivitetëve më të shkurtra dhe më të gjata, më të zhurmshme dhe të qeta, periudhat e vëmendjes së përqendruar dhe relaksimit nxënësve gjatë orës, përmirësoni motivimin e të mësuarit. Mësimi i gjuhës italiane bazohet në të mësuarit holistik që mbulon aspektet kognitive, afektive dhe motorike të nxënësve, dmth mësuesi do të integrojë përbërësit e ndryshëm në mënyrë që gjuha të mësohet në një mënyrë funksionale. Sipas asaj më

sipër, nuk është e mundur të përcaktohet në një gjuhë të huaj, dmth nuk është e mundur të planifikohet numri i orëve për komponente të veçanta. Mësimdhënia për këtë grupmoshë është e orientuar drejt të mësuarit kognitiv me shpjegim të shtuar të strukturave gjuhësore me zbatim të vetëdijshëm të strukturave gjuhësore në kontekst dhe futje graduale të gjuhës gramatikore. Gjatë kësaj periudhe, bëhen përpjekje për të zhvilluar komunikimin e folur dhe atë të shkruar. Kjo do të thotë që vëmendje e njëjtë i kushtohet të gjitha aftësive gjuhësore: Dëgjimi dhe Leximi me Kuptim, Të folurit, si në aspektin e ndërveprimit të të folurit ashtu edhe në aspektin e prodhimit të të folurit, si dhe aftësive të Shkrimit.

Mësuesi duhet të inkurajojë dhe zhvillojë autonominë e nxënësve përmes aktiviteteve dhe detyrave që u mundësojnë atyre të marrin përgjegjësi për mësimin e tyre dhe njohuritë që marrin në një kontekst zyrtar të të mësuarit (në klasë) dhe t'i përdorin ato jashtë tij. Nga kjo rrjedh se në mësimet e gjuhës italiane fitohen njohuri dhe njohuri themelore gjuhësore dhe sociopragmatike që lidhen me vetë procesin e të mësuarit.

Nga të gjitha sa më sipër rrjedh se mësimdhënësi duhet t'i mësojë nxënësit se si të mësojnë më lehtë dhe më shpejt, si të ruajnë ato që janë mësuar dhe si t'i përdorin njohuritë në situata të reja jashtë klasës. Mësuesi duhet t'i njohë nxënësit me qëllimet dhe përmbajtjen e aktiviteteve / detyrave / materialeve dhe strategjive të të nxënësve që ata zbatojnë në nivele më të larta të të nxënësve.

Nga mësuesi pritet që t'i mësojë nxënësit të zhvillojnë dhe zbatojnë strategji të suksesshme të të nxënësve.

Rekomandohet, brenda temave të dhëna, dhe duke marrë parasysh numrin e përgjithshëm të orëve të parashikuara nga programi i shkurtuar, që funksionet gjuhësore të miratohen përmes njësive leksikore dhe strukturave gramatikore. Ndërsa përbërësit e gjuhës (funksionet gjuhësore, njësitë leksikore, strukturat gramatikore dhe përmbajtja ndërkulturore) dhe aftësitë gjuhësore (të dëgjuarit dhe të lexuarit të kuptuarit, të folurit dhe të shkruarit) janë të integruara reciprokisht në mësimin e gjuhës, aftësitë gjuhësore do të praktikohen gjatë adoptimit të përbërësve të gjuhës. Orët e parashikuara nga programi mësimor i rregullt për praktikimin e përmbajtjeve të mësuara duhet të zvogëlohen dhe aktivitetet duhet të integrohen në orët e parashikuara për përmbajtjet e reja mësimore.

Duhet të theksohet se në këtë program të shkurtuar nga gjuha italiane mund të ndryshohet numri i dhënësve i orëve në tema të caktuara, dmth. Mësuesi lihet i lirë për mënyrën e organizimit të mësimdhënies dhe orëve, duke i bashkuar me atë që është mësuar, si dhe bashkimi i njësive mësimore.

#### 4. Normativ për kuadrin arsimor

Programi mësimor i shkurtuar realizohet nga një mësues në përputhje me normativin e kuadrit mësimor të dhënë në programin mësimor të rregullt.

Programi i shkurtuar për lëndën e **lëndën e gjuhës italiane (gjuhë e dytë e huaj)** për klasën VIII (tetë) të arsimit fillor nëntëvjeçarë për vitin shkollor 2020/21, e miratoj

Ministër i Arsimit dhe Shkencës

Mila Carovska

---